

Wstęp do językoznawstwa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia arabska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FARS.11N.02230.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Marcin Michalski	
Prowadzący zajęcia	Marcin Michalski	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie uczestników z językoznawstwem jako nauką o języku, jego działami i związkami z innymi dyscyplinami nauki, a także z podstawową terminologią językoznawczą i metodami opisu języka i jego jednostek oraz ich funkcji i wzajemnych zależności w poszczególnych podsystemach języka; przekazanie ogólnej wiedzy o semiotycznych podstawach języka, pokrewieństwie i zróżnicowaniu języków świata, klasyfikacji i typologii języków; rozwijanie kompetencji posługiwania się poprawną terminologią językoznawczą; wykształcenie zdolności analizowania i syntetyzowania treści związanych z językoznawstwem oraz wyszukiwania, doboru i korzystania z odpowiednich źródeł językoznawczych.

Wymagania wstępne

- znajomość gramatyki języka polskiego na poziomie zaawansowanym;
- znajomość języków polskiego i angielskiego na poziomie na poziomie min. B1/B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, umożliwiającym czytanie i rozumienie podręczników akademickich do językoznawstwa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma ogólną wiedzę o językoznawstwie jako nauce.	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W03, FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Kolokwium pisemne
W2	zna podstawowe pojęcia z zakresu badań językoznawczych.	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W03, FAR_K1_W04, FAR_K1_W06	Kolokwium pisemne
W3	zna główne kierunki językoznawstwa.	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W03, FAR_K1_W06	Kolokwium pisemne
W4	ma wiedzę o złożonej naturze języka i jego podsystemach, jego zróżnicowaniu i zmienności historycznej.	FAR_K1_W02, FAR_K1_W04, FAR_K1_W06, FAR_K1_W09	Kolokwium pisemne
W5	ma wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa i jego związków z innymi dyscyplinami nauki.	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W05, FAR_K1_W07	Kolokwium pisemne
W6	wie, jak się przeprowadza podstawową analizę wypowiedzi na poziomach różnych podsystemów języka.	FAR_K1_W02, FAR_K1_W04, FAR_K1_W06	Kolokwium pisemne
W7	ma świadomość językowego zróżnicowania świata.	FAR_K1_W01	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	nazywa i objaśnia podstawowe pojęcia z zakresu badań językoznawczych.	FAR_K1_U03	Kolokwium pisemne
U2	wylicza i opisuje główne kierunki językoznawstwa.	FAR_K1_U02, FAR_K1_U04	Kolokwium pisemne
U3	potrafi przeprowadzić podstawową analizę wypowiedzi na poziomach różnych podsystemów języka.	FAR_K1_U01, FAR_K1_U03, FAR_K1_U04	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	wykorzystuje wiedzę językoznawczą w kontaktach społecznych i procesie nauki języka.	FAR_K1_K01, FAR_K1_K02, FAR_K1_K03	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	postrzega język jako jeden z najistotniejszych przejawów kultury.	FAR_K1_K04, FAR_K1_K07	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Język jako system i jego miejsce w komunikacji	W1, W4, U1	Konwersatorium
2.	Językoznawstwo jako dziedzina badań naukowych, jej przedmiot, dzieje i zadania	W2, W3, W5	Konwersatorium
3.	Semiotyczne podstawy języka. Pojęcie znaku	W1, W2, U1	Konwersatorium
4.	Podstawowe kierunki i metody badań językoznawczych	W1, W2, W3, U2	Konwersatorium
5.	Uniwersalia językowe i zróżnicowanie języków	W4, W6, W7, U3, K2	Konwersatorium
6.	Klasyfikacja genetyczna języków świata	W4, W6, W7, U3, K2	Konwersatorium
7.	Podsystemy języka	W1, W6, U1, U3, K1	Konwersatorium
8.	Jednostki i relacje językowe	W1, W6, U1, U3, K1	Konwersatorium
9.	Podsystemy języka: fonetyka i fonologia	W1, W6, U1, U3, K1	Konwersatorium
10.	Podsystemy języka: morfologia	W1, W6, U1, U3, K1	Konwersatorium
11.	Podsystemy języka: składnia	W1, W6, U1, U3, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium pisemnego z materiału prezentowanego na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Comrie, B., Matthews, S., Polinsky, M. 1998. Atlas języków. Pochodzenie i rozwój języków świata. Tłum. P. Gąsiorowski. Poznań: Oficyna Wydawnicza Atena

Dodatkowa

1. Bańcerowski Jerzy, Pogonowski Jerzy, Zgółka Tadeusz. 1982. Wstęp do językoznawstwa. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
2. Bobrowski, Ireneusz, 1998. Zaproszenie do językoznawstwa. Kraków: Instytut Języka Polskiego. Polska Akademia Nauk.
3. Crystal, David. 1987. The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Lyons, John. 1975. Wstęp do językoznawstwa. Tłum. B.K. Bogacki. Warszawa: PWN.
5. Majewicz, Alfred. 1989. Języki świata i ich klasyfikowanie. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
6. Milewski, Tadeusz. 2004. Językoznawstwo. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Nau Nicole, Hornsby Michael, Karpiński Maciej, Klessa Katarzyna, Wicherkiewicz Tomasz, Wójtowicz Radosław 2016. Języki w niebezpieczeństwie. Księga wiedzy. Poznań: Wydział Neofilologii UAM.
[https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/17548/1/Języki_w_niebezpieczenstwie_Ksiega_wiedzy_Nau_i_in_Wydanie_I.pdf]
8. Polański Kazimierz (red.). 1999. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego. Warszawa: PWN.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 55
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FAR_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny zdobywanej wiedzy o języku, literaturze i obszarze kulturowym języka arabskiego oraz właściwego rozpoznania swoich możliwości i ograniczeń w zakresie uzyskanych kompetencji językowych
FAR_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do doceniania znaczenia wiedzy specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i językowych
FAR_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do konsultowania problemów poznawczych i językowych, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać, z przedstawicielami odpowiednich dziedzin naukowych i natywnymi użytkownikami języka arabskiego
FAR_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego podejmowania i wspierania inicjatyw społecznych związanych z budowaniem komunikacji międzykulturowej
FAR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznania wartości dziedzictwa kulturowego Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
FAR_K1_U01	Absolwent/ka potrafi korzystając ze zdobytej wiedzy, formułować i analizować problemy badawcze z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego), a także opracowywać i prezentować wyniki tych analiz
FAR_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wypowiadać się na tematy związane z językiem, literaturą, kulturą i historią arabską, merytorycznie argumentując swoje poglądy i odwołując się do poglądów innych osób
FAR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i krytycznie analizować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego) korzystając ze słowników i różnych źródeł tradycyjnych i internetowych
FAR_K1_U04	Absolwent/ka potrafi analizować procesy oraz zjawiska językowe i literackie, odwołując się do kluczowych teorii i uwzględniając właściwy kontekst geograficzny i historyczno-kulturowy
FAR_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filologii arabskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FAR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym kluczowe fakty i zagadnienia z językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego, ich dziedzin pokrewnych i nauk pomocniczych w powiązaniu z arabsko-muzułmańskim obszarem kulturowym
FAR_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe teorie i metodologię badań z obszaru filologii arabskiej w odniesieniu do wybranej dyscypliny (językoznawstwo, literaturoznawstwo)
FAR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego oraz wiedzy o arabsko-muzułmańskim obszarze kulturowym
FAR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane szczegółowe zagadnienia z wiedzy o języku arabskim, literaturze, religiach, historii, kulturze, i sytuacji społeczno-politycznej obszaru języka arabskiego
FAR_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów w języku arabskim
FAR_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu złożoną socjolingwistyczną specyfikę języka arabskiego, jego rejestrów i dialektów
FAR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy i wyzwania współczesnej cywilizacji związane z językami i różnicowaniem religijnym i etnicznym Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej